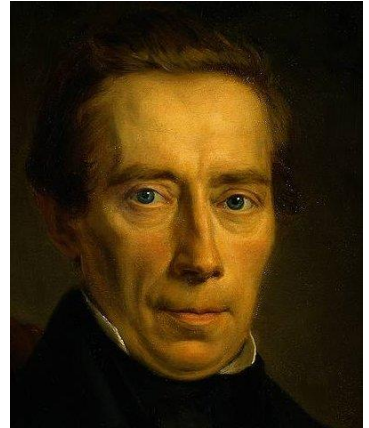

Thorbecke Inspiratie 3 juni 2020

3 juni vond de vierde Thorbecke-sessie plaats. Ditmaal met het thema 'Democratische vernieuwing in tijden van Corona'. Een vijftal mensen hebben rond dit thema een korte presentatie gegeven van een project of onderzoek, en afsluitend gaf Caspar van den Berg (RUG) nog een kritische reflectie.

Verder lezen over de projecten? PP's en overige informatie plaatsen wij zo snel mogelijk in het Thorbecke-Netwerk op Teams (klik op 'Teams' → 'Thorbecke-Netwerk' → 'Bestanden').

Heb je vragen, suggesties of een vernieuwend lokaal democratieproject? Meld je dan bij Thorbecke2024@vng.nl!

Wat zijn jullie voornaamste worstelingen m.b.t. corona en (vernieuwing) lokale democratie?

- Hoe faciliteer je bewoners snel en effectief?
- nieuwe samenwerkingsvormen nodig: waar beginnen we mee?
- Bezuinigingen: hoe betrek je digitaal je partners?
- Welke kansen biedt de crisis om vernieuwing te versnellen?
- Hoe geven we invulling aan de bestuurlijke wens om meer te weten wat nu echt speelt in de samenleving
- Hoe kunnen we samen duiding in crisissetting organiseren?
- Hoe waarderen we bewoners die verantwoordelijkheid nemen om coronaproblemen aan te pakken?
- Hoe geef je inwoners een stem in de agenda v.d. toekomst?
- Hoe kun je vanuit ervaringen uit initiatieven komen tot andere werkwijzen en verhoudingen?
- Hoe creëer je nabijheid zonder fysieke ontmoetingen?
- Goede mix tussen online en offline
- Hoe invulling geven aan digitale wijkbezoeken met de raad?
- Hoe kleinschalige lokale initiatieven in de lucht houden zonder digitale ondersteuning?
- Meer maatwerk & flexibiliteit: inspelen op wat (nu) leeft
- Hoe houd je de werkorganisatie bezig met maatschappelijk gewenste effecten i.p.v. blijven hangen in crisis?
- Webinars 'gemeente & politiek' organiseren voor inwoners
- Buurthuizen worden niet erkend in de hulpmaatregelen ondanks essentiële functie
- Hoe verbindt je participatieve en representatieve democratie?
- Hoe organiseer je push vanuit inwoners op vernieuwing v. democratie en ruimte voor burgeragenda?
- Hoe pakken we deze financiële opgave op met inwoners en partners?

Lokale democratie en corona: lessen uit (inter)nationale publicaties?

Onderwerp:	Tommie struint wekelijks door de (inter)nationale publicaties over corona en bestuur, op zoek naar interessante inzichten. Enkele voorbeelden: 1) wetenschappers beschrijven de explosie aan maatschappelijke acties, hierdoor kan corona bijdragen aan versterking van de civil society. 2) Er is sprake van een onderstroom die gekenmerkt wordt door een 'need to change' mentaliteit. 3) Harambam e.a. beschrijven de kans op polarisatie als gevolg van corona. Zij pleitten voor meer deliberatieve methoden zoals citizen assemblies, om draagvlak voor beleidskeuzes bij controversiële onderwerpen te vergroten.
Contact:	Tommy Overkamp: Tommie.overkamp@minbzk.nl
Meer weten:	- zie Coronapapers.nl voor een wekelijkse nieuws update
Suggesties:	- Transitiegesprekken van het DRIFT instituut. - SCP rapport Zicht op de samenleving in coronatijd : over corona en de gevolgen en implicaties hiervan op beleid

Participatie in corona tijd: facilitering van corona initiatieven: casus Haarlem

Onderwerp:	Haarlem heeft een financieel potje waar initiatieven gebruik van kunnen maken. De beoordeling wordt gedaan door burgers, en de initiatieven die hier gebruik van maken worden opgenomen in het platform HaarlemLink : een digitale etalage voor burgerinitiatieven. In maart hebben ze hier de categorie 'corona initiatieven' toegevoegd en is in overleg met de budgetbeheerders besloten dat dit potje gebruikt kan worden voor corona initiatieven. Aanvragen worden binnen een week behandeld. Blijkt een groot succes: veel initiatieven maken er gebruik van!
Contact:	Mieke Bergkamp: mbergkamp@haarlem.nl
Meer weten:	Een toelichting op dit initiatief is hier te lezen

Thorbecke Inspiratie 3 juni 2020

Witboek Nederland Zorgt Voor Elkaar: participatie in coronatijd

Onderwerp:	Op NLZVE worden inmiddels 800 zorgcollectieven gebundeld die bezig zijn met zorg, welzijn en wonen. Zij ontwikkelen nu een witboek, waarin alle 'burenhulp' initiatieven die nu opbloeien in beeld worden gebracht. Hiervoor zijn ze een samenwerking aangegaan met de website Helponzehelden , waarop een landelijk overzicht van al deze initiatieven te vinden is. Centraal staat de vraag: 'wat heeft corona ons geleerd met het oog op die ontwikkeling van burgercollectieven, en hoe bestendigen we dat?'. Belangrijk: de coöperatieve beweging moet meer gezien en erkend worden: zou het niet een speerpunt moeten zijn van overheidsbeleid? En zit deze overheid hierbij zelf niet in de weg?
Contact:	Ben van Essen: ben.van.essen@outlook.com ;
Meer weten:	Zie Thorbecke-netwerk in Teams voor meest recente versie van het Witboek.
Suggesties:	- in Zelfsturing 3.0 (Peel en Maas) staan voorbeelden van zelfsturende gemeenschappen

Bezuinigingsdialoog: casus Culemborg

Onderwerp:	Gemeente Culemborg kampt voor 2020-2022 met een flink financieel tekort door o.a. jeugd en WMO. Afgesproken was dat de stad betrokken werd bij de bezuinigingen en dat externe expertise ingeschakeld zou worden voor deze bezuinigingsdialogen. twee startgesprekken zijn georganiseerd, enquêtes afgenomen en er zijn online dialogen gevoerd met Synthetron. Uitnodigingen via social media, de krant en gericht naar een grote groep betrokken bewoners, en daarnaast in dialoog gegaan met de kinderraad (wat inzichten heeft opgeleverd voor het definitieve plan). Enkele lessons learned: 1) Ga niet <i>weer</i> vergaderen: daar bereik je niet de diversiteit mee die je wilt. 2) Zoek naar andere vormen en geef bewoners hierin een rol. 3) Licht raadsleden expliciet toe wat hun rol is, 4) Zeg van te voren wat er gedaan wordt met opbrengsten, 5) vermijd wij/zij sferen, 6) geef online een kans.
Contact:	Ingrid Veltkamp: I.Veltkamp@culemborg.nl
Meer weten:	Lees het rapport Samen bezuinigen in Culemborg

Onderzoek: Lokale overheid en participatie ten tijde van corona

Onderwerp:	Berenschot gaat voor BZK een onderzoek uitvoeren naar de invloed van corona op participatie en de knelpunten binnen participatietrajecten. Er wordt o.a. gekeken naar het onderscheid tussen 1) participatietrajecten die ontstaan door corona, vs projecten/trajecten die al bestonden en door corona aanpassingen doen aan hun project 2) vrijwillige trajecten waar geen wettelijke verplichting of vereisten voor zijn vs verplichte processen/trajecten, zoals in de ruimtelijke ordening, 3) meer incidentele vormen van participatie vs structurele vormen van participatie. De focus ligt op digitale participatie trajecten. Doel is ook te komen tot een overzicht van lokaal ervaren problemen en passende oplossingen.
Contact:	Frederik van Dalfsen f.vandalfsen@berenschot.nl

Reflectie (Caspar van den Berg, RUG)

- Iedere crisis laat verborgen spanningen zien in (andere) delen v.h. maatschappelijk systeem, zie incidenten in de VS en op de Dam in Amsterdam.
- Veel veranderingen die lang voorspelt werden en/of al langzaam ingezet waren, zijn in een stroomversnelling terecht gekomen. Zo ook de lokale democratie. Denk aan digitale gemeenteraden.
- Is dit dan het moment waarop we de doorbraak (gaan) zien v.d. participatieve democratie? Of is dit het moment dat we de representatieve democratie met al zijn rechtstatelijke waarborgen moeten koesteren? De representatieve democratie is misschien wel het enige wat ons nog samen bindt, in een tijd waarin het 'weefsel' in onze samenleving op een aantal punten toch kwetsbaarder is gebleken dan lang werd vermoed.
- Kritische kanttekening t.o.v. (coalities van) voorlopers die d.m.v. participatieve democratie de 'wereld willen verbeteren': is het de traagheid van de representatieve democratie waardoor je initiatief die meters niet kan maken, of is er gewoon geen brede maatschappelijke steun voor je initiatief? Mogelijke oplossing: verplaats je in de ander en onderzoek waar de pijn en de bezwaren zitten. Vervolgens hierop je plan aanpassen, de mensen mobiliseren die normaal gesproken niet stemmen, en op die manier alsnog electorale steun winnen voor je initiatief.